

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 februarie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2015, declarate de avocatul Cobzac Gheorghe în numele inculpaților Mușcinschii Iurii și Ivanov Petru și de inculpații

Mușcinschii Iurii, născut la 01 mai 1983,
originar din s.Vasilcău, r-nul Soroca, domiciliat
în s.Grimăncăuți, r-nul Briceni

și

Ivanov Petru Serghei, născut la 01 august 1991,
originar și domiciliat în s.Vasilcău, r-nul Soroca.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 23.12.2011 - 07.06.2013,
2. Instanța de apel: 23.07.2013 - 28.09.2015,
3. Instanța de recurs: 18.12.2015 - 03.02.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 07 iunie 2013 au fost condamnați:

- *Mușcinschii Iurii* în baza art.146 Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- *Ivanov Petru* în baza art.155 Cod penal la 1 an închisoare și în baza art.179 alin.(2) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință Ivanov Petru a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că *Ivanov Petru*, la 16 august 2011, aproximativ la ora 18.30, împreună cu fratele său Ivanov Iurii, în privința căruia procesul penal a fost disjuns și există o hotărîre judecătorească de condamnare, au pătruns ilegal în gospodăria familiei Schimbătoru Nina din s.Vasilcău, r-nul Soroca, fără consimțămîntul acesteia și la solicitarea ultimei de a părăsi domiciliul, au refuzat, aplicînd violență și îmbrîncind-o, cu scopul de a o scoate din ogradă.

Tot el, la 16 august 2011, în jurul orei 18.30, împreună cu fratele său Ivanov Iurii, aflându-se în gospodăria cet.Schimbătoru Nina din s.Vasilcău, r-nul Soroca, avînd drept scop intimidarea lui Schimbătoru Igor – martor pe cauza penală nr.2011320487, începută pe faptul omorului cet.Coțaga Vitalie, au amenințat-o pe Schimbătoru Nina și familia acesteia cu omor, arătîndu-le demonstrativ o bară metalică în portbagajul automobilului, spunînd că vor fi omorîți ca și Coțaga Vitalie, existînd pericolul realizării acestor amenințări.

Tot el, a fost pus sub învinuire pentru faptul că, la 14 august 2011, în perioada de timp 16.00-16.30, aflându-se în centrul s.Vasilcău, r-nul Soroca, în preajma barului de lîngă primărie, cunoscînd intenția unei persoane de a-l omorî pe Coțaga Vitalie, intenționat, s-a implicat în conflictul deja existent între aceștia și împreună cu persoana menționată, urmărind același scop, cu o deosebită cruzime, i-a aplicat lui Coțaga Vitalie multiple lovituri cu pumnii și cu o bară metalică în diferite părți ale corpului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.122 din 20 octombrie 2011, multiple plăgi la nivelul capului și feței cu o hemoragie externă masivă, multiple echimoze pe față, spate, membrele superioare și inferioare cu hemoragii difuze în țesuturile moi complicate cu șoc hemoragic și traumatic, traumatism cranio-cerebral deschis grav, echimoze la nivelul sternului cu hemoragii difuze la nivelul țesuturilor moi ale sternului și focare de contuzie la nivelul cordului, fractura deschisă a mandibulei pe dreapta, fractura deschisă a oaselor nasului, în rezultatul căroră Coțaga Vitalie a decedat.

Instanța a constatat că *Mușcinschii Iurii*, fiind o perioadă îndelungată de timp într-o stare tensionată, cauzată de presiunea psihologică și fizică din partea lui Coțaga Vitalie, îndreptată asupra sa și membrilor familiei sale, avînd afectul cumulativ emoțional, care pe parcurs s-a transformat într-un stres negativ, însoțit de frustrări, bazate pe conflict intern, la 14 august 2011, în perioada de timp 16.00-16.30, aflându-se în centrul s.Vasilcău, r-nul Soroca, în preajma barului de lîngă primărie, fiind într-un pericol perceput real, dezvoltînd o stare psihologică de o intensitate maximă cu o critică impulsivă asupra situației pe care o simțea dezorganizată, modificîndu-i comportamentul și influențînd asupra conștiinței acestuia și a percepției condiționate prin îngustarea acestor procese, a manifestat o descărcare heteroagresivă spontană de o intensitate maximă, nespecifică personalității lui în condiții habituale obișnuite. Astfel, în cadrul bătăii reciproce, *Mușcinschii Iurii*, fiind în stare de afect fiziologic, pierzînd controlul asupra propriilor sale acțiuni și capacitatea de a le conduce, i-a aplicat lui Coțaga Vitalie lovituri în diferite părți ale corpului, multiple echimoze pe față, spate, membrele superioare și inferioare cu hemoragii difuze în țesuturile moi complicate cu șoc hemoragic și traumatic, traumă cranio-cerebrală deschisă, manifestată prin fractură înfundată la nivelul osului frontal dreapta, focare de hemoragie subarahnoidală și focare de contuzie cerebrală, echimoze la nivelul sternului cu hemoragii difuze la nivelul țesuturilor moi ale sternului și focare de contuzie la nivelul cordului, fractura deschisă a mandibulei pe dreapta, fractura deschisă a oaselor nasului, iar în rezultatul șocului hemoragic și traumatic Coțaga Vitalie a decedat la 15.08.2011, ora 06.00.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorii V.Cojocar și A.Corețchii, Coțaga Olimpiada și alte rude ale părții vătămate, care au solicitat:

- procurorii, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iu.Mușcinschii și P.Ivanov să fie recunoscuți vinovați și condamnați conform învinuirii formulate - art.145 alin.(2) lit.i, j)

Cod penal, cu stabilirea pedepsei de cîte 14 ani închisoare, fiecare, iar lui P.Ivanov, în temeiul art.84 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani închisoare, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de succesorul părții vătămate, prin care să fie dispusă încasarea, în mod solidar, de la inculpați a îndemnizației pentru întreținerea a trei copii în sumă de cîte 1000 lei pînă la atingerea de către fiecare a vârstei de 18 ani, invocînd că instanța nu a dat apreciere corectă probelor aduse de partea acuzării ce demonstrează vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de omor, și anume declarațiilor succesorului victimei N.Coțaga, a martorilor V.Maxim, A.Glijin, V.Alexandrov, T.Cetulean; incorect instanța a indicat că nu este posibil de stabilit sursa de cunoaștere a circumstanțelor cauzei și participarea lui P.Ivanov la omorul lui V.Coțaga, de rînd ce din declarațiile martorilor prezentați de acuzare, ca probă, se confirmă cu certitudine faptul că, V.Coțaga pînă a deceda era în cunoștință și a avut posibilitatea de a comunica despre cele întîmplate; instanța nu a luat în considerație declarațiile date de martorul Ig.Schimbătoru în cadrul urmăririi penale, care confirmă cele spuse de V.Coțaga pînă a deceda, precum și a martorilor I.Coțaga, S.Cojocari, care au confirmat că P.Ivanov s-a aflat în permanență la fața locului lîngă V.Coțaga și Iu.Mușcinschii, precum și că acesta era cu mîna murdară de sînge; instanța reîncadrînd acțiunile inculpatului în baza art.146 Cod penal a reieșit din situația psihologică traumatizantă de durată, ce a fost reținută și în expertiza psihiatrică în seama inculpatului, însă a ignorat hotărîrea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr.11 din 24.12.2012, în care este expres indicat cauzele apariției stării de afect, actele de violență, insultele grave, alte acte ilegale, imorale, iar o altă cauză nu va putea fi privită drept cauză a apariției stării de afect și circumstanța că după comiterea infracțiunii atît Iu.Mușcinschii, cît și P.Ivanov au avut un comportament adecvat, deplasîndu-se acasă, vorbind cu alte persoane, și anume cu A.Craveț, prin urmare între acțiunile făptuitorilor Iu.Mușcinschii și P.Ivanov, și survenirea decesului lui V.Coțaga, există legătură de cauzalitate, realizîndu-se atît latura obiectivă, cît și subiectivă, fiindcă între făptuitori și decedatul V.Coțaga existau relații ostile și inculpații au decis să-l omoare din motiv de răzbunare;

- O.Coțaga și alte rude ale părții vătămate, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpații Iu.Mușcinschii și P.Ivanov să fie recunoscuți vinovați pentru fapta de omor săvîrșită în privința lui V.Coțaga și să le fie stabilită o pedeapsă de 25 de ani închisoare, invocînd că instanța nu a ținut cont de faptul că inculpații au avut intenția să-l omoare pe V.Coțaga, spunînd prin sat că pînă nu-l omoară, nu se lasă; instanța nu a dat apreciere declarațiilor martorului I.Sîrghi, care a văzut momentul cînd inculpații îl băteau pe V.Coțaga și s-a adresat acestora, întrebîndu-i ce fac, de ceucid omul, iar în drum spre spital, fiind în cunoștință, victima a spus medicului de la salvare că Iu.Mușcinschii și P.Ivanov l-au bătut cu electroshokerul și cu o bară metalică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2015, a fost respins, ca inadmisibil, apelul declarat din numele lui Coțaga Olimpiada și alte rude, și admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- *Mușcinschii Iurii* în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal la 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

- *Ivanov Petru* în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal la 13 ani închisoare, în baza art.179 alin.(2) Cod penal la 1 an închisoare și în baza art.155 Cod penal la 1 an închisoare, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Instanța de apel a constatat că *Ivanov Petru*, la 16 august 2011, aproximativ la ora 18.30, împreună cu fratele său *Ivanov Iurii*, în privința căruia procesul penal a fost disjuns și există o hotărâre judecătorească de condamnare, au pătruns ilegal în gospodăria familiei *Schimbătoru Nina* din s.*Vasilcău*, r-nul *Soroca*, fără consimțământul acesteia și la solicitarea ultimei de a părăsi domiciliul, au refuzat, aplicând violență și îmbrâncind-o cu scopul de a o scoate din ogradă.

Tot el, la 16 august 2011, în jurul orei 18.30, împreună cu fratele său *Ivanov Iurii*, aflându-se în gospodăria cet.*Schimbătoru Nina* din s.*Vasilcău*, r-nul *Soroca*, având drept scop intimidarea lui *Schimbătoru Igor* – martor pe cauza penală nr.2011320487, începută pe faptul omorului cet.*Coțaga Vitalie*, au amenințat-o pe *Schimbătoru Nina* și familia acesteia cu omor, arătându-le demonstrativ o bară metalică în portbagajul automobilului, spunând că vor fi omorâți ca și *Coțaga Vitalie*, existând pericolul realizării acestor amenințări.

Tot el, *Ivanov Petru*, la 14 august 2011, în perioada de timp 16.00-16.30, aflându-se în centrul s.*Vasilcău*, r-nul *Soroca*, în preajma barului de lângă primărie, cunoscând intenția lui *Mușcinschii Iurii* de a-l omorî pe *Coțaga Vitalie*, intenționat, s-a implicat în conflictul deja existent între persoanele menționate și împreună cu *Mușcinschii Iurii*, urmărind același scop, intenționat, cu o deosebită cruzime, i-au aplicat lui *Coțaga Vitalie* multiple lovituri cu pumnii și cu o bară metalică în diferite părți ale corpului cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.122 din 20 octombrie 2011, multiple plăgi la nivelul capului și feții cu o hemoragie externă masivă, multiple echimoze pe față, spate, membrele superioare și inferioare cu hemoragii difuze în țesuturile moi complicate cu șoc hemoragic și traumatic, traumatism cranio-cerebral deschis grav, echimoze la nivelul sternului cu hemoragii difuze la nivelul țesuturilor moi ale sternului și focare de contuzie la nivelul cordului, fractura deschisă a mandibulei pe dreapta, fractura deschisă a oaselor nasului, în rezultatul cărora victima a decedat.

4.2. Instanța de apel, respectând prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, reluând cercetarea judecătorească și dispunând audierea nemijlocită în instanța de apel a inculpatului, succesorului părții vătămate, a martorilor și cercetând probele materiale, precum și cele suplimentare înaintate de părți, verificând împrejurările de fapt ale cauzei și aspectele de drept, a constatat că baza probantă administrată în cauză demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea intenționată a omorului părții vătămate *V.Coțaga*, cu o deosebită cruzime și acțiunile lor urmează corect a fi încadrate în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal.

Concluzia dată instanța și-a bazat-o pe declarațiile:

- succesorului părții vătămate *N.Coțaga*, care a declarat că circumstanțele cazului le cunoaște de la *Ig. Schimbătoru* și *S.Cojocar*, care i-au relatat că *V.Coțaga* a fost chemat afară din bar de *Iu.Mușcinschii* și între ei s-a început o bătaie, în timpul căreia *P.Ivanov* s-a apropiat din spate și i-a aplicat o lovitură lui *V.Coțaga* cu o bară metalică în cap. Când dînsa a venit la fața locului soțul era viu și i-a spus că a fost bătut de

Iu.Mușcinschii și P.Ivanov. La fața locului mai erau I.Schimbătoru, A.Lupu, V.Alexandrov, E.Sîrghi, I.Sîrghi, S.Cojocar, după aceea soțul a fost dus la spitalul din Soroca, unde pe data de 15.08.2011 a decedat. Anterior soțul ei a avut conflict cu Iu.Muscinschii, dar ce conflict a avut fratele lui P.Ivanov cu soțul ei, nu cunoaște;

- martorului E.Sîrghi, care a relatat că bătaia nu a văzut-o, dar a văzut că lângă fîntînă stătea un om plin de sînge, culcat la pămînt cu fața în jos, după care a venit asistenta medicală și i-a acordat ajutor medical, după care și ambulanța. Pe inculpați nu-i cunoaște, își susține declarațiile date în ședința de judecată, nu cele date la poliție, care au fost scrise sub dictare de polițiști și nu ține minte ce a scris, fiind amenințată că o vor închide. La f.d.120-121 vol.1 este semnătura și scrisul ei, dar ceea ce e scris nu corespunde adevărului;

- martorului V.Sîrghi, care a explicat că, la 14.08.2011, ieșind din magazin a văzut cum Iu.Mușcinschii se bătea cu V.Coțașaga, vrînd să-i despartă, băieții i-au spus să nu se amestece, întorcîndu-se peste vreo 15 minute, lângă primărie i-a văzut pe V.Coțașaga și Iu.Mușcinschii, care erau plini de sînge, pe P.Ivanov nu l-a văzut;

- martorului A.Craveț, care a explicat că în ziua cu pricina se afla la părinții săi, la poartă l-a văzut pe Iu.Mușcinschii, cu care au stat de vorbă și el i-a spus că și-a îndeplinit un vis, dar despre ce vis era vorba el nu știe, acesta era în stare normală, vorbea calm și nu era agitat. Peste vreo 10 minute a venit grupa operativă și i-au spus că a avut loc o bătaie între Iu.Mușcinschii și V.Coțașaga;

- martorului S.Cojocari, care a declarat că împreună cu V.Sîrghi, P.Sîrghi și P.Ivanov stăteau în fata barului la 20 de metri de la locul unde se întindeau V.Coțașaga cu Iu.Mușcinschii. V.Sîrghi și P.Ivanov nu au fost pe teritoriul primăriei, declarațiile date în cadrul urmăririi penale nu le consideră adevărate, deoarece le-a data sub dictare, fiind speriat și bătut, nu a văzut careva obiecte la Iu.Mușcinschii sau V.Coțașaga. A fost cu Ig.Schimbătoru la N.Coțașaga acasă, unde acesta i-a comunicat ultimei că pe V.Coțașaga l-au bătut și este însîngerat, dar despre electroshoker nu i-a povestit acesteia;

- martorului V.Alexandrov, care și-a susținut declarațiile date în prima instanță, unde a relatat că Iu.Muscinschii l-a chemat pe V.Coțașaga afară pentru a vorbi cu acesta, dar nu a reușit să citească declarațiile date la judecată, însă le-a semnat, și nu poate explica de ce la urmărirea penală a dat asemenea declarații, putea fi și așa cum a declarat la urmărirea penală;

- martorului F.Todirean, care a explicat că Iu.Muscinschii cu V.Coțașaga au ieșit afară și s-au îndreptat spre locul unde a fost piața, trîntindu-se ei au plecat după oficiul poștal, ce a fost mai departe nu cunoaște. L-a văzut pe Iu.Mușcinschii venind de după oficiul poștal cu o sticlă de apă, plin de sînge și se spăla pe față, apoi s-a urcat la volan și a plecat. Pe P.Ivanov l-a văzut în drum la mașină cînd Iu.Mușcinschii a fost prima dată în bar, acesta nu i-a turnat apă lui Iu.Mușcinschii să se spele pe față și nu a fost amenințat de nimeni să-și schimbe declarațiile;

- martorului N.Schimbătoru, care a lămurit că despre omorul lui V.Coțașaga nu cunoaște nimic, doar a auzit că acesta a fost ucis. La 16.08.2011, în a doua jumătate a zilei la poartă s-a oprit un automobil din care au coborît P.Ivanov, Iu.Ivanov și I.Todirean. Feciorul ei, Ig.Schimbătoru, văzînd automobilul, a fugit prin grădină și a părăsit gospodăria. Iu.Ivanov și P.Ivanov au intrat în gospodăria ei fără permisiune, iar ultimul a întrebat unde este feciorul Igor, dînsa i-a răspuns că acesta este plecat, le-a spus să părăsească ograda sa, dar ultimii nu au reacționat. Frații Ivanov spuneau că îl vor găsi

pe fecior, au început să o îmbrîncească, vorbind diferite cuvinte murdare. Ea le-a spus să plece, iar aceștia o amenințau că pe feciorul Igor o să-l omoare și o să stea alături de V.Coțaga, în acest scop P.Ivanov a deschis portbagajul și i-a arătat o țeavă metalică;

- martorului Ig.Schimbătoru, care a declarat că își susține declarațiile date în prima instanță, din care rezultă că la urmărirea penală a semnat niște foi, pe care nu le-a citit, fiind speriat de polițiști și impus să semneze, însă pe acest fapt nu a depus plîngere. La f.d.81 v.1 este scrisul său și sînt semnăturile sale. A fost pedepsit pentru faptul că și-a schimbat declarațiile și a plătit amenda penală. El nu a declarat așa cum este indicat în ordonanța din 24.03.2014 de la f.d. 3 v.6, însă nu a atacat ordonanța dată. P.Ivanov a fost la el acasă, deoarece a avut un alt conflict cu dînsul;

- și actele cauzei:

- procesele-verbale de cercetare la fața locului din 14.08.2011 și 15.08.2011, prin care a fost cercetat locul comiterii crimei, de unde au fost ridicate tampoane și o bucată de țeavă, de examinare a cadavrului, prin care sînt determinate leziunile corporale care i-au fost cauzate lui V.Coțaga la 14.08.2011;

- raportul de expertiză medico-legală nr.122 din 20.10.2011, potrivit căruia s-a constatat că moartea lui V.Coțaga a survenit în rezultatul șocului hemoragic și traumatic ca rezultat al multiplelor plăgi la nivelul capului și feții cu hemoragie externă masivă, multiple echimoze pe față, spate, membrele superioare și inferioare cu hemoragii difuze în țesuturile moi; trauma cranio-cerebrală deschisă manifestată prin fractură înfundată la nivelul osului frontal pe dreapta, focare de hemoragie subarahnoidală și focare de contuzie cerebral; echimoze la nivelul sternului cu hemoragii difuze la nivelul țesuturilor moi ale sternului și focare de contuzie la nivelul cordului; fractura deschisă a oaselor nasului, fractura marginală a unghiului mandibulei pe dreapta, care s-au produs prin mecanism de lovire cu obiect cu suprafața limitată de formă alungită, au legătură direct cu survenirea decesului și se califică ca vătămări corporale grave. Leziunile corporale au putut fi produse în rezulpatul aplicării multiplelor lovituri cu o țeavă metalică, fiind produse cu o putere suficientă pentru a învinge rezistența țesuturilor moi și osos, într-o perioadă scurtă de timp, au putut fi produse în diverse poziții, iar echimozele de la nivelul spatelui și plăgile de la nivelul vertexului capului cel mai probabil au fost produse în timp ce victima se afla culcat cu fața în jos;

- ordonanța procurorului în Procuratura r-nului Soroca din 24.03.2014, privind încetarea urmării penale în privința lui Ig.Schimbătoru în baza art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal, pe motivul liberării de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, prin care s-a constatat că Ig.Schimbătoru la 06.08.2013, în ședința de judecată de învinuire a lui Iu.Mușcinschii și P.Ivanov în omorul lui V.Coțaga, intenționat a depus declarații minciunoase în calitate de martor, prin care a declarat că nu cunoaște circumstanțele omorului, deși la faza urmării penale a declarat detaliat circumstanțele cazului fiind martor ocular al omorului;

- ordonanța procurorului în Procuratura r-nului Soroca din 30.08.2012, privind refuzul în începerea urmării penale, prin care s-a refuzat în începerea urmării penale pe faptul pretinselor acțiuni ilegale ale colaboratorilor de poliție în privința lui A.Lupu, I.Coțaga, Ig.Schimbătoru, E.Sîrghi, și anume influențarea acestora la darea declarațiilor, din lipsa faptului infracțiunii;

- raportul de expertiză psihiatrică nr.385a-2011 din 03.10.2011, prin care s-a constatat că P.Ivanov este responsabil și nu suferă de careva maladie psihice;

- rapoartele de expertiză psihiatrică legală nr.44s-2012 din 10.04.2012, psihiatrică-psihologică legală nr.12s-2013 din 12.02.2013, prin care s-a constatat că Iu.Muşcinschii de careva maladiei psihice cronice nu suferă, în perioada comiterii infracţiunii ce i se impută (14.08.2011), dînsul tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, avea capacitatea de prevedere şi deliberare a acţiunilor sale păstrată, a acţionat cu discernămînt, fiind responsabil.

Instanţa de apel a constatat că aceste probe, analizate în ansamblu, coroborează între ele, nu trezesc careva dubii şi demonstrează incontestabil vina inculpaţilor în comiterea infracţiunii de omor al unei persoane, săvîrşit de două persoane, cu o deosebită cruzime, acţiuni ce corect urmează fi încadrate în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal.

În concluzie, instanţa de apel, reţinînd probatoriul administrat la caz, a conchis că prima instanţă incorect a dispus achitarea inculpatului P.Ivanov şi reîncadrarea acţiunilor inculpatului Iu.Muşcinschii în baza art.146 Cod penal, omorul săvîrşit în stare de afect, considerînd că instanţa eronat şi neîntemeiat a concluzionat că nu este posibil de stabilit sursa de cunoaştere a circumstanţelor cauzei, precum şi faptul participării lui P.Ivanov la omorul lui V.Coţaga şi a comiterii omorului de către ambii inculpaţi, fără a luat în consideraţie declaraţiile date în cadrul urmăririi penale de către:

- succesorul părţii vătămate *N.Coţaga*, care a declarat că Ig.Schimbătoru i-a spus că soţul este foarte bătut de către Iu.Muşcinschii şi P.Ivanov, că conflictul a început între Iu.Muşcinschii şi V.Coţaga, apoi s-a implicat şi P.Ivanov, care l-a lovit pe soţul ei în cap din spate cu o bară metalică pe care a luat-o din portbagajul automobilului său, fiind bătut de către ambii inculpaţi, între timp a venit şi medicul V.Alexandrov, căreia la fel, i-a spus că V.Coţaga a fost bătut de Iu.Muşcinschii şi P.Ivanov. Aceleaşi circumstanţe a bătăii i-au fost în detaliu povestite şi de S.Cojocari, în drum spre spital;

- martorul *V.Maxim*, care atît din cele relatate de Ig.Schimbătoru şi S.Cojocari, cît şi din cele spuse personal de V.Coţaga la spital încă cît era în viaţă, a afirmat că ultimul a fost bătut de Iu.Muşcinschii şi P.Ivanov;

- martorul *L.Coţaga*, din care rezultă că la spital, lîngă traumatologie stăteau V.Alexandrov, S.Cojocari şi Ig.Schimbătoru, apropiindu-se de V.Coţaga şi întrebîndu-l ce s-a întîmplat, ultimul i-a răspuns că fost bătut de „Jiki” şi de „Bacaleri”, iar vorbind cu V.Alexandrov, S.Cojocari şi Ig.Schimbătoru despre cele întîmplate, aceştia i-au comunicat unanim că V.Coţaga a fost scos de la terasa barului de către Iu.Muşcinschii, au început a se certa, ultimul sărea la bătaie la V.Coţaga, în timp ce aceştia se băteau, P.Ivanov l-a lovit de două ori pe V.Coţaga în regiunea capului, după care împreună cu Iu.Muşcinschii au început a-l bate pe acesta;

- martorul Ig.Schimbătoru, care a declarat că la terasa barului se aflau V.Coţaga, F.Todorean, S.Cojocari, V.Alexandrov şi V.Coţaga, care îi servea pentru automobilul procurat, P.Ivanov şi Iu.Muşcinschii s-au apropiat de V.Coţaga şi ultimul l-a rugat să iasă afară la o vorbă. Ieşind afară aceştia s-au îndepărtat de local şi la un moment dat, auzind scrîşnet de prundiş, a întors capul şi a observat că Iu.Muşcinschii s-a luat la bătaie cu V.Coţaga, aplicîndu-şi lovituri reciproce. Apoi a observat că P.Ivanov îl ţinea de mîna stîngă pe V.Coţaga, iar Iu.Muşcinschii îl ţinea de mîna dreaptă şi ambii îi aplicau lovituri cu pumnii în faţă şi cap pentru a-l doborî jos. Printre cei care priveau cum aceştia se bat se aflau O.Coţaga, N.Coţaga, V.Sîrghi, care spunea celor ce doreau să intervină să nu se implice în bătaie. Atunci dînsul, văzînd că nu reacţionează nimeni la solicitarea lui de a

interveni în bătaia acestora, a intrat în ograda consătenței Raisa cu scopul de a telefona cumnatului lui V.Coțaga, iar la fața locului au rămas Aniuta, S.Cojocari, F.Todirean, V.Alexandrov, O.Coțaga, N.Coțaga, V.Sîrghi cu soția sa Marina. Revenind, a observat că Aniuta alerga de la punctul medical spre magazin, aceasta i-a spus că se duce să telefoneze la salvare, deoarece lui V.Coțaga îi este rău de tot și că P.Ivanov, Iu.Mușcinschii, O.Coțaga și N.Coțaga, au urcat în automobilele lor și au plecat în direcția clubului. Deplasându-se împreună cu S.Cojocari spre plasa de după punctul medical, l-a văzut pe V.Coțaga jos la pământ, iar alături se afla Aniuta cu proprietara gospodăriei care îl stropeau cu apă, după care s-a apropiat V.Alexandrov, F.Todirean și S.Cojocari, care discutau între ei că dacă nu se implica „Bacaleri”, adică P.Ivanov, și nu l-ar fi lovit din spate pe V.Coțaga cu o livieră, atunci acesta ar fi rămas în viață. În drum spre spital S.Cojocari a mai povestit că P.Ivanov a luat din automobil o țeavă metalică și i-a aplicat lovituri lui V.Coțaga din spate în cap și sub barbă, apoi Iu.Mușcinschii a luat bara de la P.Ivanov și i-a aplicat cu ea lovituri în cap lui V.Coțaga;

- martorul *I.Coțaga*, care a declarat că a văzut cum Iu.Mușcinschii se bătea cu V.Coțaga și dînsul împreună cu P.Ivanov s-au îndreptat spre ei pentru a-i despărți, la ce Iu.Mușcinschii a strigat de a nu interveni și dînsul s-a întors înapoi, iar P.Ivanov a rămas pe loc. Peste un timp a observat că P.Ivanov și Iu.Mușcinschii au sărit gardul și au venit lîngă automobilul lui Iu.Mușcinschii. Dînsul văzînd că mîinile lui P.Ivanov și Iu.Mușcinschii erau în sînge, s-a îndreptat spre magazin să procure apă, însă acesta din urmă i-a spus că în automobil este apă. Întorcîndu-se înapoi a observat că de roata din urmă a automobilului era rezemată o bucată de metal cu lungimea de vreo 50 cm murdară de sînge, dînsul a luat apa din automobil și i-a turnat lui Iu.Mușcinschii să se spele, acesta i-a spus ca să-i dea bucata de metal, să i-a cheile de la automobil și să se deplaseze din urma lor.

Declarațiile menționate supra, au fost apreciate de instanța de apel ca veridice, deoarece coroborează cu restul probelor administrate în cauză, iar declarațiile date ulterior de către martori în instanțe, le-a apreciat critic, fiind date cu scopul de a ușura situația inculpaților, pentru ca aceștia să se eschiveze de răspundere. Instanța a menționat că, martorul S.Cojocari, care deși nu a relatat circumstanțe detaliate despre incident, dar a confirmat declarațiile lui I.Coțaga și Ig.Schimbătoru, care au relatat că P.Ivanov s-a aflat în permanență la fața locului, lîngă V.Coțaga și Iu.Mușcinschii. La fel, instanța a considerat veridice declarațiile martorului Ig.Schimbătoru date în cadrul urmăririi penale privind participarea lui P.Ivanov la comiterea infracțiunii, deoarece cert s-a constatat că acesta și-a schimbat declarațiile în ședința de judecată, pe motivul intimidării și amenințării lui de către frații Ivanov peste două zile de la omorul lui V.Coțaga, fapt dovedit prin hotărîrea adoptată în privința acestuia.

Astfel, instanța de apel a constatat că probele menționate confirmă vinovăția ambilor inculpați în cauzarea leziunilor corporale părții vătămate V.Coțaga. Iar multitudinea loviturilor, obiectul cu care ele au fost aplicate (țeava metalică), precum și localizarea acestor lovituri în regiunile vitale a corpului părții vătămate indică la intenția inculpaților de a cauza omorul acestuia, săvîrșit cu o deosebită cruzime.

La fel, instanța de apel a conchis că pe caz nu au fost confirmate semnele calificative ale infracțiunii de omor săvîrșit în stare de afect și incorect prima instanță a ignorat concluziile din raportul de expertiză psihiatrică-psihologică legală staționar

nr.12s-2013 din 12.02.2013, potrivit căruia cert s-a constatat că Iu.Mușcinschii tulburări psihice de intensitate psihotică, inclusiv starea de afect patologic nu a manifestat.

Totodată, instanța a conchis că incorectă este soluția primei instanțe care a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art.146 Cod penal, constatând că inculpatul a comis fapta în stare de afect, ce a fost generată de situația psihologică traumatizantă de durată, reținută și prin expertiza psihiatrică în seama lui Iu.Mușcinschii, ingorându-se astfel hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr.11 din 24.12.2012, cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor (art.145-148 CP), în care expres se indică cauze ale apariției stării de afect, a) actele de violență; b) insultele grave; c) alte acte ilegale; d) alte acte imorale și că nici o altă cauză, și cea reținută de prima instanță, nu poate fi privită drept cauză a apariției stării de afect în contextul infracțiunii prevăzute la art.146 Cod penal.

De asemenea, instanța de apel în sensul celor reținute a mai indicat că omorul se consideră săvârșit în stare de afect numai dacă atât starea de afect, cât și intenția de a săvârși omorul au survenit în mod subit. Termenul subit înseamnă: 1) care se petrece într-un timp foarte scurt și 2) pe neașteptate, că intenția de a lipsi de viață victima să apară în mod subit în starea de afect, provocată de actele ilegale sau imorale ale victimei, fiindcă în caz contrar dacă intenția de a lipsi de viață victima survenită în mod subit în starea de afect, a fost realizată nu imediat, dar după scurgerea unui anumit interval de timp, după ce starea de afect se consumase, nu vom mai fi în prezența omorului săvârșit în stare de afect.

Astfel, instanța de apel, reieșind din declarațiile date în instanța de judecată de către inculpatul Iu.Mușcinschii, a concluzionat că acțiunile care s-au petrecut la momentul comiterii omorului nu au avut un caracter subit, și anume că conflictul între făptuitori și decedat a durat un timp îndelungat, din care motiv critic a apreciat declarațiile ultimului, precum că nu ține minte nimic după ce V.Coțaga i-a spus că-i va scoate ochiul, fiindcă aceste afirmații nu corespund realității și se combat prin raportul de expertiză psihiatrică-psihologică, precum și prin declarațiile martorului A.Craveț, care a declarat că în scurt timp după comiterea omorului l-a întâlnit pe Iu.Mușcinschii, care se afla în stare psihică normală, comunicându-i că i s-a împlinit visul, ceea ce denotă faptul că dînsul își dădea seama de acțiunile sale și a urmărit inițial scopul omorului lui V.Coțaga.

Cît privește argumentele invocate în apel de către procuror, prin care a solicitat să fie admisă acțiunea civilă înaintată de succesul părții vătămate N.Coțaga, instanța de apel a conchis că la momentul examinării cauzei, prima instanță corect a admis în principiu acțiunea civilă, fiindcă aceasta în ședința de judecată a declarat că careva pretenții materiale față de inculpați nu are, deoarece prejudiciul i-a fost recuperat, astfel că în partea dată instanța a conchis de a menține soluția primei instanțe.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, instanța a reținut prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, gravitatea infracțiunii săvârșite, cât și gradul de pericol social a crimei săvârșite de inculpați, care s-a soldat cu decesul unei persoane, că infracțiunea incriminată face parte din categoria celor excepțional de grave, ce atentează la valoarea protejată de legea penală - viața persoanei, precum și urmările ireversibile ale infracțiunii, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lor și, apreciind aceste împrejurări, a conchis că este rațional și rezonabil să le fie aplicată o pedeapsă cu închisoarea, aceasta fiind echitabilă faptei săvârșite și care își va atinge scopurile puse.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare avocatul Gh.Cobzac în numele inculpaților și inculpații Iu.Mușcinschii și P.Ivanov care solicită:

- avocatul în numele inculpaților, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța de apel audiind martorii S.Cojocari, V.Alexandrov, I.Coțaga, I.Belous, Ig.Schimbătoru, M.Sîrghi, V.Sîrghi, F.Todirean, nu a reținut că martorii în cauză unanim au declarat că doar inculpatul Iu.Mușcinschii s-a bătut cu victima și nu s-a implicat nimeni în bătaia lor, respectiv nici P.Ivanov; incorect instanța de apel la baza soluției sale de condamnare și-a întemeiat concluzia pe declarațiile martorilor oculari S.Cojocar, Ig.Schimbătoru și F.Todirean date în cadrul urmăririi penale, pe când, fiind audiați în prima instanță și în apel, aceștia au declarat că la urmărirea penală poliștii au fixat date neadevărate, iar în instanță dînșii au făcut declarații veridice; instanța de apel, în temeiul art.94 Cod de procedură penală, urma să nu admită ca probă declarațiile martorilor S.Cojocari, Ig.Schimbătoru, F.Todirean, deoarece acestea sînt niște declarații indirecte și nu pot fi verificate; incorect instanța de apel a admis ca probă ordonanța de încetare a urmăririi penale în privința lui Ig.Schimbătoru, pe motivul liberării de răspundere penală, cu tragere la răspundere contravențională și clasarea procesului penal, deoarece pe caz lipsește o hotărîre judecătorească definitivă, prin care să fi fost stabilit dacă acest martor a făcut declarații false în instanțele de fond, vizavi de cele date la urmărirea penală; instanța de apel prin respingerea demersului părții apărării de audiere a unui expert psiholog l-a privat de posibilitatea administrării și susținerii principalei probe în apărarea inculpatului Iu.Mușcinschii - raportul de expertiză psihologico-psihiatrică; instanța încadrînd fapta inculpatului Iu.Mușcinschii în baza art.145 alin.(2) Cod penal, a constatat că acesta a comis fapta prin răzbunare element prevăzut de art.145 alin.(1) al normei date; inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, prin încălcarea principiului contradictorialității, pentru administrarea probei principale - audierea psihologului care a întocmit concluziile psihologice expuse în raportul de expertiză psihologică-psihiatrică;

- inculpatul Iu.Mușcinschii casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocînd că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că dînsul a acționat în stare de afect, deoarece mereu a fost persecutat de către V.Coțaga, care îl bătea și îi zicea să-i cumpere bere din banii săi, în ziua comiterii faptei dînsul iar s-a adresat la el de a-i procura o bere, dar i-a refuzat și atunci V.Coțaga l-a amenințat că-i va scoate ochii, atunci dînsul și-a pierdut controlul;

- inculpatul P.Ivanov, casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocînd că dînsul nu a comis omorul lui V.Coțaga.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocat în numele inculpaților și a inculpaților, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită dispunerea inadmisibilității recursurilor, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile stipulate în acest articol.

Recurenții în recursurile declarate invocă ca temei de recurs art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare

de drept atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Astfel, după cum rezultă din conținutul recursurilor, autorii acestuia nu sînt de acord cu condamnarea lui Iu.Mușcinschii și P.Ivanov în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal, solicitînd menținerea sentinței, considerînd că prima instanță corect a încadrat acțiunile primului în baza art.146 Cod penal, iar pe cel de-al doilea l-a achitat, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de acesta.

Analizînd temeiurile invocare de recurenți în recursuri, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acestea nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilite careva erori de drept la examinarea cauzei.

Instanța de apel, rejudecînd cauza, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, a audiat inculpații, succesorul părții vătămate N.Coțaga, martorii E.Sîrghi, V.Sîrghi, A.Craveț, S.Cojocari, V.Alexandrov, F.Todirean, N.Schimbătoru, a dat citire declarațiilor martorilor V.Maxim, A.Glijin, Ig.Schimbătoru, L.Coțaga, I.Coțaga, R.Cojocari, M.Stratan date la urmărirea penală, cît și probele scrise, conținutul cărora confirmă faptul că ambii inculpați au acționat cu intenție directă la omorul părții vătămate, probe care sînt detaliat descrise în textul deciziei instanței de apel, cît și la pct.4.2. al prezentei decizii, pe care apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora, just a conchis că în acțiunile inculpaților sînt prezente semnele componentei de infracțiune prevăzute de art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul deciziei instanței de apel și temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a conchis că fapta săvîrșită de inculpați întrunește elementele infracțiunii de omor prevăzut de art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal, dar nu cea de omor săvîrșit în stare de afect, prevăzută de art.146 Cod penal, precum indică recurenții.

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei și vinovăției inculpaților Iu.Mușcinschii și P.Ivanov în comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale omorului, săvîrșit cu o deosebită cruzime în acțiunile acestora.

Instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Totodată, Colegiul penal constată că recurenții critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerînd-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, și anume că instanța de apel incorect și-a întemeiat concluzia de vinovăție a inculpaților pe declarațiile date de martorii S.Cojocar, Ig.Schimbătoru și F.Todirean la urmărirea penală, pe cînd urma a lua în considerație declarațiile acestora date în ședințele de judecată care sînt veridice, și incorect a reținut declarațiile martorilor

V.Alexandrov, I.Coțaga, I.Belous, M.Sîrghi, V.Sîrghi, din care rezultă că doar inculpatul Iu.Mușcinschii s-a bătut cu victima și nu s-a implicat nimeni în bătaia lor, inclusiv nici P.Ivanov, ceea ce demonstrează nevinovăția acestuia din urmă, precum și a inculpatului Iu.Mușcinschii, care a comis fapta în stare de afect.

Aceste argumente însă nu pot fi reținute, deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Totodată, recurenții supun analizei probele administrate, însă le apreciază conform propriei opinii și le interpretează din punctul său de vedere, pe când instanța de apel a verificat probele și după veridicitatea acestora, adică corespunderea datei de fapt examinată cu realitatea pe care o probează această dată, și în partea descriptivă a deciziei și-a motivat soluția de ce urmează a fi luate în considerație declarațiile martorilor date la urmărirea penală, dar nu cele date în ședințele de judecată.

Concluziile instanței de apel, prin care au fost respinse afirmațiile martorilor, precum că au fost influențați de către colaboratorii de poliție să dea declarații neveridice, Colegiul penal le consideră juste și întemeiate, deoarece aceste afirmații au fost supuse verificării de către procuror, iar în urma efectuării controlului s-a stabilit că martorii în cadrul urmăririi penale au dat declarații care corespund realității, nefiind impuși de nimeni să declare evenimentele așa cum au avut loc ele, și pe fiecare caz în parte au fost emise ordonanțe de refuz în începerea urmăririi penale, care nu au fost contestate de părți. Mai mult, solicitarea recurenților din recurs nu constituie temei pentru reexaminarea cazului în aspectul reaprecierii circumstanțelor de fapt și de drept deja stabilite și nu sînt prevăzute ca temei pentru recurs în art.427 Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului declarat de procuror, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Argumentele apărării, precum că instanța de apel neîntemeiat a admis ca probă ordonanța de încetare a urmăririi penale în privința lui Ig.Schimbătoru, pe caz lipsind o hotărîre judecătorească definitivă, prin care să fi fost stabilit dacă acest martor a făcut declarații false în instanțele de fond vizavi de cele date la urmărirea penală, nu pot fi reținute, deoarece în ședința primei instanțe din 06.08.2012, în cadrul căreia martorul Ig.Schimbătoru și-a modificat depozițiile date anterior pe cazul omorului lui V.Coțaga, declarînd că a fost influențat la urmărirea penală de către colaboratorii de poliție CPR Soroca de a da depoziții în sensul acuzării făptuitorului, procurorul, adjunct al Procuraturii r-nului Soroca, în primul rînd s-a autosesizat, s-a dispus examinarea cazului în ordinea prevăzută de art.274 Cod de procedură penală, întru a confirma sau infirma prezența elementelor infracțiunilor ce țin de tortură și rele tratamente în acțiunile colaboratorilor de poliție, care s-a finalizat cu emiterea ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale din 30.08.2012. Constatîndu-se că martorul în cauză nu a fost influențat de către colaboratorii poliției, pe faptul prezentării declarațiilor minciunoase de către Ig.Schimbătoru pe cauza dată în ședința de judecată din 06.08.2013, organul de urmărire penală, la 01.10.2013 a pornit cauza penală în privința ultimului pe indicii infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(2) lit.a) Cod penal.

Fiind audiat în cadrul acestei cauze în calitate de bănuit și învinuit, Ig.Schimbătoru și-a recunoscut vina în cele incriminate, recunoscând că în ședința de judecată nu a dat declarații veridice, iar la 24.03.2014 a depus o cerere, prin care a solicitat să fie liberat de răspundere penală, cu tragerea la răspundere contravențională, astfel că procurorul, în virtutea dispozițiilor acordate prin lege, prevăzute de art.52 alin.(1) pct.1), 285 alin.(2), (4) și (9) Cod de procedură penală, a fost în drept de a dispune încetarea urmăririi penale în privința lui Ig.Schimbătoru, pe motivul liberării de răspundere penală, cu tragerea la răspundere contravențională și clasarea procesului penal.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut proba dată, din care se rezultă că martorul Ig.Schimbătoru în ședința de judecată a dat declarații neveridice, față de cele date la urmărirea penală, și instanța de apel nu a comis nici o imixtiune în procesul de justiție, deoarece procurorul în cazul în care stabilește că martorul a dat declarații minciunoase, fiind preîntâmpinat de răspundere penală pentru declarații false, la orice etapă a procesului penal are dreptul să sesizeze organele de urmărire penală. Afirmatia recurentului că aceasta nu a avut loc pînă la finisarea cercetării judecătorești, este nejustificată, deoarece apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, iar ordonanța procurorului privind încetarea urmăririi penale din 24.03.2014, nefiind contestată conform prevederilor art.313 alin.(3) Cod de procedură penală, în temeiul art.467 Cod de procedură penală, are un caracter obligatoriu, fiind un document executoriu.

Lipsit de temei este și argumentul avocatului, precum că prin respingerea demersului de a fi audiat un expert psiholog, care a participat la întocmirea raportului de expertiză psihologico-psihiatrică, pentru a avea posibilitatea de a pune întrebări, a fost privat de posibilitatea administrării și susținerii principalei probe în apărarea inculpatului Iu.Mușcinschii - raportul de expertiză psihiatrică-psihologică, prin ce a fost încălcată procedura contradictorie. Însă, Colegiul penal constată că prin respingerea demersului dat instanța nu a încălcat dreptul la o procedură contradictorie, dat fiind că același demers a fost înaintat de partea apărării și în prima instanță, în cadrul căreia a fost admis și audiat expertul V.Cazacu (f.d.25-36, v.5). Astfel, participanților la proces le-a fost respectat dreptul de a adresa întrebări expertului, prin urmare garanțiile corespunzătoare pentru a contrabalansa dificultățile cauzate apărării prin limitarea drepturilor acestuia, au fost respectate.

Ca temei de recurs recurentul a invocat pct.12) art.427 Cod de procedură penală - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul conchide că, motivul la care se referă partea apărării nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii judecătorești, deoarece instanța de apel recunoscându-i vinovați pe I.Mușcinschii și P.Ivanov nu a făcut o altă încadrare juridică a faptei comise decît cea în baza căreia aceștia au fost puși sub învinuire.

Cît privește argumentele recurenților că acțiunile lui I.Mușcinschii urmau corect a fi calificate în baza art.146 Cod penal, ca omor săvârșit în stare de afect, Colegiul penal reține că omorul săvârșit în stare de afect, este provocat de acte de violență fizică sau psihică din partea victimei, insultă gravă sau alte acțiuni ilegale sau imorale ale victimei. Răspunderea pentru aceasta poate fi stabilită doar atunci cînd starea de afect și intenția

de a săvârși omorul apar subit în timpul comportării ilegale a victimei și se aduce la îndeplinire fără întârziere.

Totodată, legiuitorul a stabilit drept cauze ale apariției stării de afect patru acte ilegale și imorale ale victimei:

- acte de violență, prin care urmează de înteles cauzarea unei altei persoane, intenționat și ilegal, a unui prejudiciu fizic, contrar voinței ei sau în pofida voinței acesteia;

- insulte grave, prin care se are în vedere cuvintele de ocară care adoptă de obicei o formă licențioasă, gesturi cinice, înjosirea cu intenție sau din imprudență a onoarei și demnității sub aspectul afectării sentimentelor naționale, religioase, sexuale, de rudenie;

- alte acte ilegale - fapte interzise de normele de drept, altele decât actele de violență și insultele grave, săvârșite cu intenție sau din imprudență, pe calea acțiunii sau a inacțiunii, ca samovolnicia, furtul, pungășia, refuzul achitării unei datorii etc.;

- alte acte imorale - faptele care contravin normelor morale dominante în societate, ca trădarea, infidelitatea, înșelarea, încălcarea unui jurământ etc..

Astfel că, de una singură starea de afect a făptuitorului, în lipsa unei legături cauzale care a condiționat-o, nu poate constitui temei de aplicare a art.146 Cod penal, fiindcă această stare de afect este stare psihică ce se caracterizează printr-o emoție intensă, de scurtă durată, legată de activitatea instinctivă și de reflexie necondiționate. Este o stare care nu depășește limitele normalității, fiind însoțită de modificări spontane (dar nu și psihotice) ale activității psihice. Starea de afect exprimă atitudinea subiectului infracțiunii nu în raport cu faptul săvârșirii de către el a infracțiunii, dar în raport cu comportamentul victimei, manifestat înainte de începerea infracțiunii.

Prin urmare, instanța de apel, constatând faptul că Iu.Mușcinschii primul s-a apropiat de V.Coțaga, pe care l-a rugat să iasă din bar să discute cu el, unde a început a se certa și a se bate cu acesta, după care s-a apropiat P.Ivanov, care i-a aplicat părții vătămate o lovitură în cap cu o țevă metalică, iar apoi ambii au început a-l bate cu pumnii și țeava metalică, corect a concluzionat că Iu.Mușcinschii la săvârșirea infracțiunii a acționat conștient, cu discernământ, controlându-și acțiunile, ceea ce combate afirmația părții apărării că omorul lui V.Coțaga a fost săvârșit în stare de afect, deoarece acțiunile lui Iu.Mușcinschii nu au fost condiționate de acțiunile ilegale ale victimei, astfel că dînsul a acționat cu intenție directă de a lipsi de viață victima, iar acțiunile inculpaților corect urmînd a fi calificată ca omor, săvârșit de două persoane, cu o deosebită cruzime.

Mai mult ca atît, starea de afect are aceiași semnificație ca și noțiunea de afect fiziologic, căci persoana care comite o asemenea faptă se află în stare de iresponsabilitate, are o responsabilitate redusă, care urmează a fi stabilită prin raportul de expertiză medical.

În sensul dat, reținînd constatările efectuate în rapoartele de expertiză psihiatrică legală staționară nr.44s-2012 și psihiatrică-psihologică legală staționară nr.12s-2013, din care rezultă că Iu.Mușcinschii de careva maladiei psihice cronice nu suferă, dar manifestă tulburare de personalitate organică, însă particularitățile psihicului depistate la el nu sînt de grad sever, nu echivalează cu noțiunea de alienație mentală și nu-i abolesc discernământul, în perioada comiterii infracțiunii tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, inclusiv nici stare de afect patologic, a avut capacitate de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, a acționat cu discernământ, fiind

responsabil de infracțiunea ce i se impută, ceea ce încă odată demonstrează că inculpatul în momentul comiterii faptei nu a dezvoltat starea de afect fiziologic.

Nu poate fi reținut nici argumentul avocatului că instanța de apel încadrând fapta inculpatului Iu. Mușcinschii în baza art.145 alin.(2) Cod penal, a constatat că acesta a comis fapta prin răzbunare, element prevăzut de art.145 alin.(1) Cod penal, deoarece latura subiectivă a infracțiunii de omor intenționat este caracterizată de motiv și scop, și acesta poate fi de orice fel, răzbunare, gelozie, ură, invidie, vanitate, lașitate, etc, dar care poate fi săvârșită în anumite circumstanțe agravante determinate, ce conferă faptei un grad sporit de pericol social și o periculozitate mai mare a infractorului, și care devin părți integrante ale infracțiunii prevăzute la alin.(2) art.145 Cod penal.

Constatarea instanței de apel că inculpatul a comis fapta din motiv de răzbunare, nici de cum nu poate fi considerat că faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită, deoarece infracțiunea a fost săvârșită în circumstanțe agravante - de două persoane, cu o deosebită cruzime, astfel, acțiunile inculpaților corect au fost încadrate în baza art.145 alin.(2) lit.i), j) Cod penal.

Neîntemeiate sînt și argumentele apărării, precum că în cauză s-a comis o eroare de fapt, deoarece prin „eroare de fapt” se înțelege o greșită examinare a probelor administrate în cauză, în sensul că la dosar există o anumită probă, cînd în realitate aceasta nu există sau atunci cînd se consideră că un anumit act, un anumit raport de expertiză ar demonstra existența unei împrejurări, cînd în realitate din acest mijloc de probă reiese contrariul. Eroarea gravă de fapt presupune deci, reținerea unei împrejurări esențiale fără ca probele administrate să o susțină sau o nereținere a unei astfel de împrejurări esențiale, deși probele administrate o confirmau, ambele ipoteze fiind rezultatul denaturării grave a probelor.

În acest context, Colegiul penal constată că nu există contradicție evidentă între cele reținute prin hotărîrea recurată și conținutul probelor administrate, starea de fapt reținută nefiind consecința unei denaturări evidente a probelor, ci rezultatul unei analize coroborate a acestora, astfel că decizia nu cuprinde vreun viciu sub aspect de fapt sau de drept material sau procesual.

Reținînd cele relatate, Colegiul penal constată că criticile invocate de recurenți nu pot fi reținute ca încălcare a prevederilor art.6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale - încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil, pe motiv că hotărîrea instanței nu a fost motivată din punct de vedere al legalității și temeinicii acesteia, deoarece instanța de apel, respectînd prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, a examinat cauza penală fără careva abateri de la normele materiale și procedurale, corect apreciînd circumstanțele de fapt și de drept sub toate aspectele, argumentîndu-și hotărîrea, care cuprinde motivele ce au stat la baza soluției adoptate, încadrînd corect acțiunile inculpaților, precum a respectat și principiul contradictorialității implicînd egalitatea de arme între învinuire și apărare, în urma căreia a dat o apreciere corectă probelor și a ajuns la adoptarea unei soluții legale și temeinice, ce este susținută și de instanța de recurs.

Pedeapsa stabilită inculpaților a fost aplicată cu respectarea prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia au fost declarați vinovați, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, persoana acestora și de toate circumstanțele

cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea, inclusiv și de circumstanțele invocate de recurenți.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de inculpații Mușcinschii Iurii, Ivanov Petru și avocatul Cobzac Gheorghe în numele acestora, fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Cobzac Gheorghe în numele inculpaților Mușcinschii Iurii și Ivanov Petru și inculpați, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui Mușcinschii Iurii și Ivanov Petru, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 02 martie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu